

Informatie

Doktoraalskripties

Vrije Universiteit Amsterdam

- 1 *De grot van Plato, Luce Irigaray*
H. Bakker
Burg. Tellegenstraat 66, 1073 KG Amsterdam
- 2 *Het probleem van de mystiek in de Blondeliaanse wijsbegeerte*
J.J.A.M. van der Wal
Stadionkade 135", 1076 BS Amsterdam
- 3 *Het "neelja-motief" bij Friedrich Nietzsche en Albert Camus*
A. van Nieuwkerk
Punter 247, 1186 PT Amstelveen
- 4 *Tussen historisme en naturalisme*
D.H. Oosthoek
Asterstraat 40b, 3073 EE Rotterdam
- 5 *Mens en wereld in het denken van Wilhelm Schapp - een systematisch onderzoek naar een overwonnen vraagstuk in de filosofie der geschiedenis*
C.J. Noordhoek
Herengracht 384, k. D501, 1016 CJ Amsterdam

Universiteit van Amsterdam

- 1 *Een calculus voor eindige automaten en aanverwante systemen*
E. Heupers
1e Boomdwarsstraat 14", 1015 LK Amsterdam
- 2 *Circumscripties, A sound and complete form of move monotonic reasoning*
M.P. Morreau
Rozenstraat 99', 1016 NN Amsterdam
- 3 *Natuurlijke taxa als 'natural kinds'*
D.J. van Vliet-Kornet
Buitenruststraat 11, 2313 ZK Leiden
- 4 *Leonardo da Vinci - de eenheid van kunst en wetenschap*
R. Zwijnenberg
Adm.de Ruyterweg 437', 1055 ME Amsterdam
- 5 *Recht en regelgeving. Over de legitimiteit van overheidshandelen*
J.H.M. Erkamp
Valeriusstraat 239", 1075 GA Amsterdam
- 6 *Een kleine sprong in de katastrofe*
M. Günsberg
Weverstraat 118, 6862 DT Oosterbeek
- 7 *Compositionality in Wittgensteins Tractatus*

- F. Ankersmit
Kragenhofstraat 209, 1018 RJ Amsterdam
- 8 *De dubbelaspektiviteit van lichaam en lijf bij Plessner*
C.A.J. Hoopman-de Haas
Oosterduinweg 230, 2111 XK Aerdenhout
- 9 *De waarheid van de leugenaar (over Novalis)*
P. Meeuse
Postbus 3456, 1001 AG Amsterdam
- 10 *Machine intelligence and explication*
R.J. Wieringa
Nieuwe Kerkstraat 423, 1028 VK Amsterdam
- 11 *"Externalisme Revisited"*
J.H. Oostlander
Van Boetzelaerstraat 19 hs, 1051 CT Amsterdam
- 12 *Automaties emancipatiebeleid*
C.L.M. Witteman
Binnendommerstraat 25", 1013 HK Amsterdam
- 13 *Intuïtie en expressie in de esthetica van B. Croce*
H.N. Harinck
Insulindeweg 101', 1094 PE Amsterdam
- 14 *Een tocht om niets (Nietzsche - Heidegger)*
A.J. van den Bergh
Cliffordstraat 45 hs, 1051 GS Amsterdam
- 15 *Metafysicakritiek bij Saussure en Heidegger*
M.A. Bartels
Quellijnstraat 112', 1072 XZ Amsterdam
- 16 *Het niet-objectiveerbare aan de mens volgens Jaspers en Heidegger*
R.H. van der Wal
Hasebroekstraat 51'", 1053 CN Amsterdam
- 17 *Kant's kausaliteitsbegrip*
H.F. Willeboordse
Egelantiersgracht 542, 1015 AR Amsterdam
- 18 *Het electro-magnetisch wereldbeeld*
F.J.J. Bosman
Z.Jansestraat 47'", 1097 CK Amsterdam
- 19 *Rechters, Identificatieregels en Verplichtingen*
E.J. ten Hoopen
Djakartaterras 61, 1095 DC Amsterdam
- 20 *Nietzsche als Verlichter - Nietzsche, Habermas en de Verlichting*
Tj.E. Swierstra
Hoogtekadijk 133'", 1016 BH Amsterdam
- 21 *Het spiegelstadium door J. Lacan*
H. Uleman
Kerkstraat 184, 1017 GT Amsterdam

- 22 *Habermas, Reinach en de "Sachverhalt"*
K.T. de Boer
Burmandwarsstraat 11, 1091 SL Amsterdam
- 23 *Het ik in de anthropologie van Buber*
D.M.J. Bauduin
Fokke Simonszstraat 21', 1017 TD Amsterdam
- 24 *Realisme en inductie bij C.S. Peirce*
J.M. Spaan
Ten Katestraat 57', 1053 BZ Amsterdam
- 25 *Ultima Expressio*
D.J. Donner
Rode Kruislaan 923 k.12, 1111 ZV Diemen
- 26 *Op zoek naar het wezen van de tijd*
J.M. Kluyskens
Kinkerstraat 148", 1053 EG Amsterdam
- 27 *Een hartstochtelijk gesprek met René Girard*
R.A. Luyf
Bilderdijkstraat 37"', 1053 KK Amsterdam
- 28 *De zwanenzang van Orpheus, Schets van het esthetisch weten*
G.H.P. Meyer
Gerard Doustraat 46, 5613 HN Eindhoven
- 29 *Schellings Philosophie der Mythologie*
G.L. Rizzuto
Vincent van Goghlaan 92, 1816 VS Alkmaar

Rijksuniversiteit Utrecht

- 1 *Nietzsche en Gerber: Over het metaforisch karakter van taal*
A.W.M. Meyers
- 2 *The treatment of temporal reference in discourse representation theory*
Ans Post
- 3 *De machine in de geest: een onderzoek naar locatie en aard van gedachten*
R.W.H. Heijne den Bak
- 4 *Betekenis en functie van het begrip pastorale macht in het werk van Michel Foucault*
L.W.A. Hetebrij
Herman de Manlaan 36, 3401 BG IJsselstein
- 5 *Kommunikatieve rationaliteit en samenleving*
Marjan Bokhoven
- 6 *Stirner en de kritieken van zijn tijdgenoten*
H.A.M.G. Sparnaay

Inhoudsopgave 7e jaargang Krisis (1987)

Artikelen

	<i>nummer</i>
<i>Hans Achterhuis</i> , Macht en sociale gelijkheid	27
<i>Carole Angier</i> , Heimat en de geschiedenis (ingeleid door <i>Pieter Pekelharing</i>)	29
<i>Vincent Descombes</i> , Je m'en Foucault	27
<i>Frans Geraedts</i> , Socialisme, Dekadentie en Filosofie. Een gesprek met de amerikaanse filosoof Martin Jay	28
<i>Ido de Haan, Joke Hermes, Tsjalling Swierstra</i> , Habermas en Foucault ter beschikking gesteld. Kolonisering en disciplineren als analysemodellen	27
<i>Jan van Heemst</i> , Iets vreet me aan... Over Heiner Müller, DDR-schrijver, in stukken met een voorgeschiedenis	28
<i>Jet Isarin</i> , De TBR-inrichting: een wereld met toerekeningsvatbare subjecten op mikro-nivo	27
<i>Leonard de Jong</i> , Het zwijgen van Ludwig Wittgenstein	29
<i>Kees van Kersbergen</i> , Politieke krachten en maatschappelijke konteksten	26
<i>Sarah Kofman</i> , Het Maagdelijkheidstaboe (ingeleid door <i>Nel van den Haak</i>)	28
<i>Harry Kunneman</i> , Het geheime bondgenootschap van Habermas en Lyotard Over stijl: De vergeten paraplu en de sporen van Niemand	28
<i>Michel Kuijpers</i> , De ondergang van de Titanic	28
<i>Bruno Latour</i> , Hoe 'de heerser' te schrijven voor zowel machinaties als machines	26
<i>Marc de Mey</i> , Representatietechnologie en wetenschappelijke kennis	26
<i>Jos de Mul</i> , Het eerste en het laatste woord	28
<i>Henk Oosterling</i> , De opstand van de lichamen. Verzet in het werk van Foucault	27
<i>Pieter Pekelharing</i> , Intellectuelen in het spanningsveld tussen wetenschappelijke en literaire culturen	28
<i>Jan Popma</i> , De smaak van het opene. Over het 'postmoderne weten' van Lyotard	29
<i>Hans Radder</i> , De relatie tussen natuurwetenschap en techniek	26
<i>Tsjalling Swierstra</i> , Nietzsche: oorlog en antidogmatisme	29
<i>Marin Terpstra, Theo de Wit</i> , Afschrikking en zelfopoffering. Thomas Hobbes en het nucleaire tijdperk	29
<i>Paul Veyne</i> , De latere Foucault en zijn moraal	27

Diskussie

<i>Nel van den Haak</i> , Vrouwen, lichamen, materie, metaforen	26
---	----

Recensies

<i>Uwe Becker</i> , Modernisering van de moderniteit (U.Beck, 'Risikogesellschaft')	29
<i>Annelies den Dulk</i> , Het bolwerk kan barsten (Joke 't Hart et.al., 'Een barst in het bolwerk')	26
<i>Marja Gastelaars</i> , Het bedoelde en het onbedoelde boek (Hans Harbers, 'Sociale wetenschappen en hun speelruimte')	28
<i>Ido de Haan, Joke Hermes</i> , Hulp (Jozef Keulartz, 'Van bestraffing naar behandeling')	29
<i>Jan van Heemst</i> , Bataille (Ineke van der Burg, Debora Meijers (red.), 'Bataille')	29
<i>Jet Isarin</i> , De kleine oorlog tussen patiënt en psychiater (Ed van Hoorn, 'De kleine oorlog tussen patiënt en psychiater')	27
<i>Brit de Jong</i> , Het witte voetje van Anja Meulenbelt (Anja Meulenbelt, 'De ziekte bestrijden, niet de patiënt')	28
<i>Michel Kuijpers, Bert van der Schaaf</i> , Zijn we al dood? (Jean Baudrillard, 'In de schaduw van de zwijgende meerderheden')	27
<i>Ingrid van Lieshout, Loes Maagdenberg</i> , Het feminisme van de verloren identifikatie (Te Elfder Ure39)	27
<i>Gijs van Oenen</i> , Het recht in eigen persoon (Ronald Dworkin, 'Law's Empire')	26
<i>Ton Salman</i> , Solidair met de wankelende Verlichting (vertaling van 'Dialektik der Aufklärung')	29
<i>Ries van der Wouden</i> , Wegwijsheden (Heinz Kimmerle, Friederike Kimmerle, <i>Wegen en ruimte</i> ; Ruud Kaulingfreks, Josien Molenaar, <i>Aarden</i>)	29

Signalementen

<i>Jan van Heemst</i> , Renaissance der kultuurwetenschap	26
<i>Wim Kuyt, Engelbert Luitsz</i> , De tranen van Eros	26
<i>Veronica Vasterling</i> , De onuitsprekelijke gemeenschap	26

Kolumn

<i>Gijs van Oenen</i> , Robert Bork versus de United States of America	29
--	----

Beeldmateriaal

<i>Joost Hoekstra</i> , Objecten, reliëfs	29
<i>Ton de Kroon</i> , Tekeningen	28
<i>Martijn Last</i> , Beeldhouwwerk	27
<i>Bertien van Manen</i> , Hongarije; oktober 1986	26

MOOLE DINGEN

Symposium over de mogelijkheden van een objekt-esthetika

Amsterdam

24 en 25 maart 1988

voormalig Binnengasthuis-terrein
Grimburgwal 10, Gebouw 1, zaal 102

De esthetika is, zoals alle filosofiese vakgebieden, uitgewaaiert over een veelheid van terreinen en benaderingswijzen. Het is echter onze indruk dat er daarbij een voor de hand liggend gebied van estheties onderzoek te weinig aandacht krijgt: dat van een karakterisering van de kwaliteiten die een objekt tot estheties objekt maken.

Sedert Kants "Kritik der Urteils-kraft" weten we dat de esthetika haar basis met vrucht kan zoeken in de subjektiviteit van het smaakoordeel. Ook zijn er vele studies gewijd aan de betekenis van het estheties objekt, aan kwesties rond expressie, symboliek e.d. En tenslotte heeft vooral in de laatste decennia de sociale kontekst van het kunstwerk en de receptie ervan door het kunstpubliek ruime aandacht gekregen. Maar welke objekt-kwaliteiten brengen die smaakoordelen nu teweeg, kunnen als dragers van die betekenissen fungeren, vinden waardering bij een publiek? Zeker, er zijn in de traditie van de esthetika dikwijls pogingen ondernomen om die kwaliteiten van nadere bepalingen te voorzien. Maar het eigenaardige van zulke bepalingen (zoals proportie, ritme, harmonie, spanning etc.) is naar onze indruk dat ze weliswaar in de praktijk van het kunstonderwijs en in de kunst- en literatuurkritiek een niet geringe rol spelen, maar dat er de laatste tijd weinig sprake is van een meer theoretiese benadering ervan.

Het lijkt ons daarom de moeite waard, de mogelijkheden van een dergelijke objekt-esthetika in een symposium te bespreken. Daartoe hebben we zowel beoefenaars van de filosofiese esthetika uitgenodigd als vertegenwoordigers van de kunstwetenschappen van wie ons bekend is dat zij zich met esthetiese theorievorming bezighouden.

Op donderdag 24 maart staat de algemeen-esthetiese benadering centraal. Op die dag wordt het woord gevoerd door Sorin Alexandrescu, Hubert Dethier, J.P. Guépin, J.J.A. Mooij, Maarten van Nierop, Albert van der Schoot en Gerard Visser. Op vrijdag 25 maart is het de beurt aan de benadering vanuit specifieke takken van kunst. Dan komen Arie Graafland, Antje van Graevenitz, Rokus de Groot, Sybrandt van Keulen, John Neubauer, Renée van de Vall en Jan Venema aan het woord. Beide dagen beginnen om 9.45 uur en duren tot 17.00 uur.

Het symposium is voor iedereen gratis toegankelijk; men hoeft zich niet van te voren op te geven. Wie het programma wil ontvangen kan dat aanvragen bij drs. M. van Nierop, Fakulteit der Wijsbegeerte, Grimburgwal 10, 1012 GA Amsterdam, tel. (020) - 5254529 of (020) - 797977.

Krisis, tijdschrift voor filosofie

Redactie: René Boomkens, Jan van Heemst, Cris van der Hoek, Jozef Keulartz, Guus Meershoek, Bernike Pasveer, Pieter Pekelharing.

Zetwerk: Eva Coomans.

Omslag ontwerp: Heads Concepts, Willemijn Schmitz.

Beeldmateriaal: Galerie Holleeder.

Druk: SSN Nijmegen.

Werkgroepen

Alternatieven in de wetenschap

Henk van der Belt, Bart Gremmen, Peter Groenewegen, Helga Merits, Rob Molenaar, Bernike Pasveer, Hans Radder, Huub Stoffers.

Kontaktpersoon: Hans Radder, tel. 020 - 953197.

Vrouwenstudies en Filosofie

Margrit Aba, Christien Brouwer, Corinna Gekeler, Nel van de Haak, Jola Klein, Hetty van Opzeeland, Janny Vorstenbosch.

Kontaktpersoon: Jola Klein, tel. 020 - 993717.

Kultuurtheorie

Victor van den Bersselaar, René Boomkens, Jan van Heemst, Michel Kuijpers, Jeroen Onstenk, Pieter Pekelharing, Bert van der Schaaf, Inge Tramm.

Kontaktpersoon: Bert van der Schaaf, tel. 020 - 239439.

Stad en Moderniteit

Lieven De Cauter, Kristien Delhay, Hilde Heyen, Bart Keunen, Rudi Laermans, Thierry Le Willy, Jan Schreurs.

Kontaktpersoon: Kristien Delhay, Weldadigheidsstraat 15, 3000 Leuven, tel. 016 - 283166.

Kritiese Theorie/Habermas

Pat Bruggeman, Kristien Delhay, Rudi Laermans, Thierry Le Willy, Dirk Maetens, Sam de Smedt, Herman Verheyen.

Kontaktpersoon: Rudi Laermans, De Becker Remyplein 15, 3200 Kessel-lo, tel. 016 - 261347.

Krisis-onderzoek

Nel van den Haak, Niels Helsloot, Joke Hermes, Guus Meershoek.
Kontaktpersoon: Joke Hermes, tel. 020 - 654064.

Belangstellenden kunnen voor nadere inlichtingen over de doeleinden en activiteiten van de werkgroepen contact opnemen met de vermelde kontaktpersonen.

Vaste medewerkers

Hans Achterhuis (UvA), Mieke Aerts (UvA), Peter Gottschal (RUG), Ger Groot (UvA), Klasien Horstman (RUL), Machiel Karskens (KUN), Harry Kunneman (UvA), Henk Manschot (RU), Annemarie Mol (RUG), Lolle Nauta (RUG), Marin Terpstra (KUN).

